

Dosarul nr. 2rac-149/2023
2-21082429-01-2rac-10072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Firma de cercetări și producție „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Midas Grup Service” împotriva Firmei de cercetări și producție „IMCO” SRL cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 31 mai 2021, SRL „Midas Grup Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva FCP „IMCO” SRL privind încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 01 octombrie 2014 a încheiat în calitate de intermediar cu pârâtul, în calitate de beneficiar, contractul de prestări servicii de intermediere imobiliară. În pct. 4.1 din contract, s-a stipulat că prețul obiectului, declarat de beneficiar este de 18% din construcția care va fi amplasată pe imobilul indicat, dar nu mai puțin de 9 000 metri pătrați.

Susține că, pe parcursul lunilor februarie-martie 2017, a prezentat beneficiarului două dări de seamă în sensul art. 934 din Codul civil (în vigoare la momentul semnării contractului) sub forma actelor de constatare.

Astfel, la 15 februarie 2017 părțile contractante au semnat un act de constatare, prin care, de comun acord, au constatat că intermediarul a prezentat potențialului client „Vasigur-Construct” SRL, informația completă și veridică a obiectului din str. Pușkin, sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

La 29 martie 2017, părțile au semnat actul de constatare, prin care, de comun acord, au constatat că intermediarul a prezentat potențialului client „Inamstro” SRL informația completă și veridică a obiectului din str. Pușkin, sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

Menționează că, reclamantul și-a îndeplinit obligațiile conform contractului de

prestări servicii de intermediere imobiliară din 01 octombrie 2014, fapt confirmat prin actele de constatare, semnate de ambele părți.

Invocă că, potrivit pct. 5.1 din contract, intermediarul primește, pentru serviciile prestate beneficiarului, o remunerație de 1,5% din prețul indicat de beneficiar la pct. 4.1 în spațiile din cadrul obiectului, în suprafața locativă (metri pătrați), ori, la convenirea părților, sub formă de mijloace bănești la prețul de 750 euro pentru fiecare metru pătrat.

Conform pct. 5.2 din contract, onorariul prevăzut la pct. 5.1 se achită de beneficiar, în nu mai mult de 30 zile de la îndeplinirea obiectivului contractului, în baza actului de predare-primire a serviciilor.

Susține că, reieșind din prevederile art. 971 alin. (1) din Codul civil (în vigoare la momentul semnării contractului), îndeplinirea obiectivului contractului se constată de către părțile contractuale prin semnarea actului de predare-primire a serviciilor, act care beneficiarul are obligația să semneze în cazul în care serviciile au fost prestate calitativ și în conformitate cu prevederile contractuale și legale și nu există careva obiecții pe marginea executării contractului.

Din momentul semnării actului de predare-primire a serviciilor la intermediar apare dreptul de a încasa onorariu conform prevederilor contractuale, în timp de 30 zile din momentul semnării actului, corespunzător, la beneficiar apare obligația corelativă de a achita onorariu conform contractului.

Declară reclamantul că, până în prezent, pârâtul, invocând diferite pretexte, se eschivează de la semnarea actului final de acceptare a prestației oferite – actului de predare-primire a serviciilor, care îi acordă dreptul la încasarea onorariului în timp de 30 zile din momentul semnării actului corespunzător.

Indică că, executarea obligațiilor sale contractuale, în calitate de intermediar și lipsa obiecțiilor beneficiarului, se confirmă prin dările de seamă – actele de constatare din 15 februarie 2017 și 29 martie 2017.

În astfel de circumstanțe, refuzul pârâtului de a semna actul de predare-primire a serviciilor, este neîntemeiat. Solicită reclamantul „Midas Grup Service” SRL, încasarea de la FCP „IMCO” SRL în beneficiul său a sumei în mărime de 18 225 euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de prejudiciu cauzat prin refuzul nemotivat de a accepta prestația rezultată din contractul de prestări servicii de intermediere imobiliară din 01 octombrie 2014 și a cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 11 830,14 de lei.

Prin hotărârea din 15 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Midas Grup Service” împotriva FCP „IMCO” SRL privind încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la FCP „IMCO” SRL în beneficiul „Midas Grup Service” SRL suma în mărime de 18 225 Euro convertiți în lei moldovenești conform cursului valutar al BNM la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 11 830,14 de lei.

Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de FCP „IMCO” SRL, ca neîntemeiat, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2022.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe că indiferent de realizarea obligației intermediarului prevăzută în pct. 3.5 din contract, „Midas Grup Service” SRL dispune de dreptul la remunerație dat

fiind faptul că părțile au convenit, în mod distinct printr-o clauză, prețul pentru obligația intermediarului „Midas Grup Service” SRL de a găsi un cumpărător/investitor sau partener, astfel dreptul reclamantului la remunerație nicidecum nu este condiționat de vânzarea sau darea în locațiune al imobilului. În aceste condiții, contractul încheiat între părți, în partea în care a fost stabilit dreptul la remunerație al reclamantului reprezintă un acord de mijloace și nu de rezultat, or „Midas Grup Service” SRL și-a executat integral față de FCP „IMCO” SRL obligația privind găsirea unui cumpărător/investitor/partener, însă nu și-a asumat sarcina cu privire la încheierea unei tranzacții, după cum eronat interpretează apelantul-pârât, în vederea apariției dreptului la remunerare, fapta dată rezultând în mod direct din prevederile art. 5.1. al contractului.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiate argumentele intimatului FCP „IMCO” SRL că nici prevederile pct. 3.5. nu conțin condiția tipică pentru contractul de intermediere, dat fiind faptul că potrivit acestora „Midas Grup Service” SRL acționează din nume propriu dar pe contul FCP „IMCO” SRL, ceea ce este caracteristic unui contract de comision, ceea ce denotă inaplicabilitatea prevederilor cu privire la intermediere, precum și faptul că nu au fost prezentate careva acte care i-ar acorda „Midas Grup Service” SRL dreptul de a înstrăina bunul imobil de referință.

Instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate argumentele apelantului FCP „IMCO” SRL cu trimitere la faptul că actele de constatare din 15.03.2017 și 29.03.2017 prin conținutul său nu demonstrează executarea integrală a obligațiilor, inclusiv celor specificate la pct. 3.5., făcând apelantul trimitere la pct. 2 din actul de constatare din 29.03.2017 (Beneficiarul confirmă că intermediarul a găsit potențialii investitori, iar ulterior dacă va avea loc tranzacția, va fi considerat cu ajutorul intermediarului), din motiv că aceste acte prin conținutul său reprezintă doar dovada executării obligației intermediarului ce rezultă din contractul din 01 octombrie 2014 și nu reprezintă prin sine un acte juridice care generează pentru reclamant careva obligații. Aici, instanța de apel a accentuat că, actele de constatare atestă executarea obligațiilor asumate de reclamant la pct. 3.1. din contract, conform art. 970 din Codul civil.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantului „IMCO” SRL cu trimitere la faptul că modalitatea de comunicare invocată de către reclamantă contravine prevederilor pct. 8.2., în contextul în care prevederile art. 941 din Codul civil, stabilesc expres faptul că antreprenorul sau prestatorul poate cere o despăgubire corespunzătoare fără a fi obligat la o lucrare sau prestație ulterioară dacă beneficiarul nu acceptă lucrarea sau prestația oferită. Beneficiarul este obligat la despăgubiri și atunci când nu îndeplinește acțiunile necesare lucrării sau prestației. Cuantumul despăgubirii se determină în funcție de durata întârzierii și de cuantumul retribuției, cu deducerea a ceea ce antreprenorul sau prestatorul economisește în urma întârzierii sau refuzului ori a ceea ce a putut dobândi prin utilizarea în alt mod a forței sale de muncă.

În final, instanța ierarhic inferioară a concluzionat că, corect prima instanță a stabilit temeinicia pretenției reclamantului „Midas Grup Service” SRL cu privire la încasarea de la „IMCO” SRL a datoriei acumulate pentru serviciul prestat în mărime de 18.225 euro potrivit calculului detaliat al datoriei, prezentat de către reclamant (f.d.17), care a fost calculată în temeiul pct. 5.1 din contract și reprezintă remunerația de 1,5% din prețul obiectului - 18% din 9.000 m² (valoarea convenită de 750 euro/m²): - 8% din 9.000 m² = 1.620 m² ; 1,5% din 1.620 m² = 24,3 m² ; 24,3 m² *

750 m² = 18.225 euro, iar pârâtul nu a prezentat careva obiecții asupra calculului prezentat de reclamant, menționând doar despre neexecutarea integrală a contractului.

La 12 mai 2023, FCP „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând suspendarea hotărârii primei instanțe, anularea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi privind trimiterea cauzei la rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de apel motivată.

În esență, suplimentar recurentul a invocat că, prima instanță cât și instanța de apel au dat o calificare incorectă raportului în litigiu aplicând dispozițiile Codului civil referitoare la contractul de prestări servicii.

De asemenea a notat că, este eronată concluzia instanțelor inferioare, potrivit căreia „Midas Grup Service” S.R.L. ar dispune de dreptul la remunerație indiferent de realizarea obligației intermediarului prevăzută în pct. 3.5 din contract, care nicidecum nu ar fi condiționat de vânzarea sau darea în locațiune al imobilului deoarece astfel, se ignoră circumstanțele în care a fost încheiat contractul și se bazează pe interpretarea în sensul în care pct. 3.5 nu ar produce efect, ceea ce contravine prevederilor Codului civil privind interpretarea contractului art. 725-732.

A enunțat că, antecontractul din 04 decembrie 2014 este obiect al litigiului dintre „Imco” S.R.L. și „Vasigur Construct” S.R.L., care, fiind trimis repetat la rejudecare, se examinează în cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în aceste circumstanțe există riscul ca în cazul punerii în executare a hotărârilor contestate în prezenta cauză să fie afectate drepturile sau obligațiile „Vasigur Construct” S.R.L., care nu este atrasă în acest proces sau eventual, ținând cont de conexiunile dintre aceste litigii, ar putea duce la apariția a două soluții contradictorii.

În opinia recurentului, încălcările instanțelor ierarhic inferioare au dus la soluționarea greșită a cauzei precum și că soluțiile aprobate denotă soluționarea problemei drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

La fel, recurentul a subliniat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și a omis să cerceteze probele administrate la dosar în condițiile art. 383 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 decembrie 2022.

La 21 ianuarie 2023, copia deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin intermediul oficiului poștal în adresa participanților la proces (f.d. 123). Însă, la materialele cauzei nu se atestă dovada recepționării.

Totodată, se consideră că recurentul a luat cunoștință cu decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, la 15 martie 2023, or, potrivit inscripției de la f.d. 132, se atestă că reprezentantul recurentului, avocatul Veaceslav Popa a făcut cunoștință cu materialele dosarului.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de FCP „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa, la 12 mai 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege (f.d. 141-153).

Curtea Supremă de Justiție, la 12 decembrie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului.

La 26 decembrie 2023, „Midas Grup Service” S.R.L. a depus referință asupra recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil, sau respingerea recursului.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de FCP „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de FCP „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de FCP „IMCO” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Popa.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc